

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 31.
(OR. en)

14487/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 49
JAI 1346
COMIX 476

TERVEZET – JEGYZŐKÖNYV

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA
(Bel- és Igazságügy)

2023. október 19. és 20.

A SCHENGENI TÉRSÉG POLITIKAI IRÁNYÍTÁSA („SCHENGEN TANÁCS”)

Nem jogalkotási tevékenységek

3. A schengeni térség általános helyzete

a) Schengeni barométer

13666/23

b) A határokon átnyúló bűnözés, ezen belül különösen a migráncscsempészség elleni küzdelem

13901/23

Véleménycsere

A Tanács tudomásul vette a vegyes bizottság miniszteri szintű ülésén nyújtott tájékoztatást (14607/23).

4. Az interoperabilitás végrehajtása

13707/23

Véleménycsere

A Tanács tudomásul vette a vegyes bizottság miniszteri szintű ülésén nyújtott tájékoztatást (14607/23).

EGYÉB BELÜGYI KÉRDÉSEK

Nem jogalkotási tevékenységek

9. Menekültügy és migráció: külső dimenzió¹²

13996/23

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét folytatott a migráció külső dimenziójáról.

10. A közel-keleti helyzet következményei az EU belső biztonságára nézve¹³

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét folytatott arról, hogy a közel-keleti helyzet milyen következményekkel jár az EU belső biztonságára nézve.

¹ Kivételesen a schengeni társult államok jelenlétében.

² A Frontex, az Europol és az EUAA uniós ügynökségek meghívást kaptak az e napirendi ponttal kapcsolatos megbeszélésekre.

11. **A kiskorúak online radikalizálódásának megelőzése: az aktuális helyzet és a következő lépések³** 13718/23
Véleménycsere

A Tanács véleménycserét tartott a kiskorúak online radikalizálódásának megelőzéséről.

12. **Egyéb**
a) **EU–Nyugat-Balkán bel- és igazságügyi miniszteri fórum (Szkopje, 2023. október 26–27.)** 11958/23
Az elnökség tájékoztatója

A Tanács nyugtázta az elnökség által nyújtott tájékoztatást.

- b) **A Balticconnector-gázvezeték zavara és az adatkábel megrongálódása** 14281/23
Észtország és Finnország tájékoztatója

A Tanács tudomásul vette a Finnország és Észtország által nyújtott további tájékoztatást a tenger alatti kritikus infrastruktúrákat érintő közelmúltbeli, október 8-i események nyomán folyamatban lévő vizsgálatokról.

- c) **Nemzetközi donorkonferencia az ukrajnai humanitárius aknamentesítésről (Zágráb, 2023. október 11–12.)** 14225/23
Horvátország tájékoztatója

A Tanács tudomásul vette Horvátország tájékoztatóját.

³ Az Europol uniós ügynökség meghívást kapott az e napirendi ponttal kapcsolatos megbeszélésekre.

2023. OKTÓBER 20., PÉNTEK

IGAZSÁGÜGY

Nem jogalkotási tevékenységek

- 15. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja: a büntetlenség elleni küzdelem⁴** 13632/23

Az aktuális helyzet

A Tanács nyugtázta az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújával kapcsolatos büntetlenség elleni küzdelem aktuális állását, valamint az elnökség, a Bizottság és az Eurojust ezen küzdelemről nyújtott tájékoztatását.

- 16. Igazságügyi együttműködés Latin-Amerikával a szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében:⁵** 13680/23

a) EU–CELAC csúcstalálkozó (Brüsszel, 2023. július 17–18.): a találkozót követő intézkedések

b) A transznacionális szervezett bűnözés elleni európai–latin-amerikai segítségnyújtási program (a jövőbeli „EL PAcCTO 2.0” projekt)

Az aktuális helyzet

A Tanács nyugtázta az aktuális helyzetet, valamint az elnökség és a Bizottság tájékoztatóját az EU–CELAC csúcstalálkozót (Brüsszel, 2023. július 17–18.) követő intézkedésekről, továbbá a transznacionális szervezett bűnözés elleni európai–latin-amerikai segítségnyújtási programról (a jövőbeli „EL PAcCTO 2.0” projekt).

- 17. Az igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyságának és minőségének javítására irányuló erőfeszítések** 13684/23

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét tartott az igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyságának és minőségének javítására irányuló erőfeszítésekről.

⁴ Az Eurojust uniós ügynökség meghívást kapott az e napirendi ponttal kapcsolatos megbeszélésekre.

⁵ Az „EL PAcCTO 2.0” projekt képviselője meghívást kapott az e napirendi ponttal kapcsolatos megbeszélésekre.

18. **Következtetések a digitális autonómiáról és az alapvető jogokról** 13399/23 + COR 1
Jóváhagyás + ADD 1
Véleménycsere⁶

A Tanács következtetéseket hagyott jóvá a digitális autonómiáról és az alapvető jogokról, és véleménycserét tartott a kérdésről az Alapjogi Ügynökség igazgatójának részvételével. Bulgária, Lengyelország és Magyarország nyilatkozata a mellékletben található.

19. **Egyéb**

- a) **Az EU csatlakozása az isztambuli egyezményhez** 13773/23
Az elnökség és a Bizottság tájékoztatója

A Tanács tudomásul vette az elnökség és a Bizottság tájékoztatóját az EU-nak az isztambuli egyezményhez történő csatlakozásáról.

- b) **EU–USA tárgyalások az elektronikus bizonyítékokról szóló megállapodásról**
A Bizottság tájékoztatója

A Tanács nyugtázta a Bizottság tájékoztatóját az elektronikus bizonyítékokról szóló megállapodással kapcsolatos EU–USA tárgyalásokról.

- c) **EU–Nyugat-Balkán bel- és igazságügyi miniszteri fórum (Szkopje, 2023. október 26–27.)** 11958/23
Az elnökség tájékoztatója

A Tanács nyugtázta az elnökség tájékoztatóját a Szkopjében, 2023. október 26–27-én tartott EU–Nyugat-Balkán bel- és igazságügyi miniszteri fórumról.

- d) **Közlemény a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó uniós menetrendről** 14114/23
A Bizottság tájékoztatója

A Tanács tudomásul vette a Bizottság tájékoztatóját a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó uniós menetrendről szóló közleményéről.

⁶ Az Alapjogi Ügynökség igazgatója meghívást kapott az e napirendi ponttal kapcsolatos megbeszélésekre.

Nyilatkozatok a 13958/23 dokumentumban foglalt nem jogalkotási „B” napirendi pontokhoz**A 18. „B”****napirendi ponthoz:****Következtetések a digitális autonómiáról és az alapvető jogokról***Jóváhagyás**Véleménycsere***BULGÁRIA NYILATKOZATA**

„Bulgária nagy jelentőséget tulajdonít a digitális autonómiának az alapvető jogok digitális korban való védelmét és érvényesítését célzó előmozdításának, ezért kijelenti, hogy támogatja a digitális autonómiának az alapvető jogok digitális korban való védelmét és érvényesítését célzó előmozdításáról szóló tanácsi következtetések javasolt tervezetét.

A bolgár alkotmánybíróság egy 2018-ban elfogadott határozatában megállapította, hogy az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezménye (isztabuli egyezmény) a nem fogalmához kapcsolódóan olyan jogi fogalmakat támogat, amelyek összeegyeztethetetlenek a bolgár alkotmány alapelveivel. A Bolgár Köztársaság ezért az alkotmánybíróság fent említett határozatával összhangban kijelenti, hogy számára nem elfogadható sem a nem fogalma, sem pedig az Európa Tanács egyezménye által vagy bármely egyéb olyan dokumentum által alkalmazott, nem alapuló megközelítés, amelynek célja, hogy megkülönböztesse egymástól a »nemet« mint biológiai kategóriát (nők és férfiak) és a »nemet« mint társadalmi konstrukciót. Emellett határozott véleményünk, hogy amikor az Európai Unió Alapjogi Chartájával összefüggésben alapvető jogokról van szó, akkor a Tanácsnak a Charta terminológiáját kellene használnia.”

MAGYARORSZÁG NYILATKOZATA

„Magyarország elismeri és előmozdítja a férfiak és nők közötti egyenlőséget, Magyarország Alaptörvényével, az Európai Unió elsődleges jogával, elveivel és értékeivel, valamint a nemzetközi jogból következő kötelezettségvállalásokkal és elvekkel összhangban. Ezenkívül a nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Unió szerződéseiben is rögzített alapvető érték. A fentiekkel és nemzeti jogszabályaival összhangban Magyarország a digitális autonómiáról és az alapvető jogokról szóló tanácsi következtetések 5., illetve 8. pontjában szereplő »nem« fogalmát (angolul »gender«) a »biológiai nemre« (angolul »sex«) való hivatkozásként, a »nemek közötti digitális szakadék« kifejezést pedig a nők és a férfiak közötti digitális szakadékként értelmezi.

Magyarország hozzájárulása a digitális autonómiáról és az alapvető jogokról szóló tanácsi következtetések elfogadásához, valamint az abban az Európai Bizottság és az Európa Tanács különböző stratégiáira és cselekvési terveire történő hivatkozásokhoz nem értelmezhető az e stratégiákban és cselekvési tervekben bejelentett összes intézkedés, az azokban használt terminológia, valamint az ott tett hivatkozások általános jóváhagyásaként, különösképp ha ezen intézkedések, terminológia és hivatkozások olyan konnotációkkal rendelkeznek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a Bizottságnak az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégiájához (2020–2025) és/vagy a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiájához.”

LENGYELORSZÁG NYILATKOZATA

„Lengyelország hozzájárul a digitális autonómiának az alapvető jogok digitális korban való védelmét és érvényesítését célzó előmozdításáról szóló következtetések elfogadásához, és nagyra értékeli a spanyol elnökség közreműködését annak elkészítésében. Lengyelország osztja azt a nézetet, hogy az alapvető jogok a demokratikus társadalmak alapkövét képezik, és hogy azok védelme – mind online, mind offline – döntő fontosságú az emberi méltóság tisztelete szempontjából.

Lengyelország ugyanakkor – a következtetések irányvonalának jóváhagyása mellett – kérdésesnek tart bizonyos olyan rendelkezéseket, amelyek megkísérlik bevezetni a »gyűlöletbeszéd« bűncselekményének fogalommeghatározását, valamint amelyek a »nem« (angolul »gender«) elnagyolt fogalmát használják.

Meg kell jegyezni, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke és 3. cikkének (3) bekezdése, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 10. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 23. cikke kifejezetten utal a nők és férfiak közötti egyenlőségre, és nem a »gender«, hanem kizárólag a »sex« kifejezést használja (az angol nyelvi változatban). A »gender« kifejezést az uniós alapjog nem határozza meg, ezért jelentése az uniós tagállamok számára továbbra is homályos és kétértelmű. Ezen észrevétel alapján egyértelműen leszögezhető, hogy nem lehetséges az ahhoz szükséges bizonyossággal elhatárolni vagy meghatározni a »gender« kifejezés használatát, ami biztosítaná az egységes értelmezést. Ez azt jelenti, hogy az használható a biológiai nemre való utalásként, de az úgynevezett társadalmi-kulturális nemre való utalásként is. E kétértelműség eredményeként lehetetlen kiküszöbölni az olyan helyzeteket, amelyekben hátrányos megkülönböztetés érhetne bizonyos társadalmi csoportokat a biológiai nemük alapján. Az, hogy minden személynek joga van a törvény előtti egyenlőséghez és a hátrányos megkülönböztetéssel szembeni védelemhez, a nemzetközi és a lengyel jogban egyaránt elismert egyetemes jog. A »gender« fogalmát azonban a lengyel alkotmányos renddel és hagyománnyal összhangban kell értelmezni, mivel a Lengyel Köztársaság az alkotmány 33. cikke értelmében arra törekszik, hogy a nők és a férfiak számára egyenlő jogokat biztosítson a családi, a politikai, a társadalmi és a gazdasági életben. A lengyel alkotmányban semmilyen utalás nem található a meghatározatlan »gender« kifejezésre. Ilyen esetben elsőbbséget élvez a tagállamok nemzeti identitása tiszteletben tartásának elve, és olyan értelmezést kell alkalmazni, amely összhangban van a magasabb rendű jogelvekkel. Lengyelország ezért fenntartja magának a jogot arra, hogy a tervezet angol nyelvi változatának szövegében alkalmazott »gender« kifejezést úgy értelmezze, hogy az azonos az Európai Unió jogában egyértelműen és jól meghatározott »sex« kifejezéssel (férfi és nő értelemben).

Fontos továbbá felismerni, hogy a »gyűlöletbeszéd« még mindig nem szerepel az uniós dimenziójú bűncselekményeknek az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében szereplő jegyzékében. A »gyűlöletbeszéd« jelentése homályos, az egyes tagállamok eltérő módon értelmezik azt. Következésképpen előfordulhat, hogy a következtetések javasolt rendelkezései – amelyek úgy határozzák meg a »gyűlöletbeszédet«, mint »erőszakra és gyűlöletre való uszítást«, amely »fizikai erőszakhoz, zaklatáshoz, megfélemlítéshez, tárgyasításhoz, szexuális zaklatáshoz, megkülönböztetéshez és gyűlölet-bűncselekményekhez« vezethet – arra irányuló kísérletet jelentenek, hogy megkerüljék a Szerződés alapján alkalmazandó eljárást, és nem jogalkotási dokumentumban kíséreljék meg az uniós jogrendbe bevezetni a »gyűlöletbeszéd« fogalmának meghatározását.

Ezen túlmenően azt is hangsúlyozni kell, hogy a »gyűlöletbeszédnek« a következtetésekben foglalt meghatározása nem lehet jogilag kötelező erejű egyetlen tagállamra nézve sem. Nem szolgálhat továbbá semmilyen igazságügyi hatóság értelmezésének vagy indokolásának az alapjául sem. A »gyűlöletbeszédnek« a hivatalos uniós dokumentumokban alkalmazott kétértelmű fogalma veszélyeztetheti a véleménynyilvánítás szabadságát, ebből következően pedig a véleménynyilvánítás jogának és szabadságának a megsértését jelentheti.”

Nyilatkozatok a 13959/23 dokumentumban foglalt nem jogalkotási „A” napirendi pontokhoz

Az 5. „A”

napirendi ponthoz:

A Tanács végrehajtási határozata az átmeneti védelem meghosszabbításáról
Elfogadás

A CSEH KÖZTÁRSASÁG NYILATKOZATA

„Más tagállamokhoz és különösen a frontországnak minősülő tagállamokhoz hasonlóan a Cseh Köztársaság az Ukrajna elleni orosz invázió kezdete óta példátlan segítséget nyújt a háború elől menekülőknél. 2023. október 15-én a nyilvántartásba vett közel 600 000 (571 511) kérelmező közül a Cseh Köztársaság még mindig több mint 360 000 átmeneti védelemben részesülő személynek ad otthont (az EU-ban az aktív regisztrációk 8,7 %-a), ami a lakosság 3 %-ának felel meg. A havonta újonnan nyilvántartásba vett további 8000 kérelmezővel a Cseh Köztársaság az egy főre jutó adatot tekintve továbbra is a leginkább érintett uniós tagállam. A Cseh Köztársaság megfelelő módon hajtja végre az átmeneti védelemlről szóló irányelvet, és hozzájárult annak 2025 márciusáig történő meghosszabbításához, többek között azért, mert szilárd meggyőződése, hogy a helyzet közös európai választ kíván. Ennek megfelelően, valamint az Európai Tanács 2023. február 9-i és június 30-i következtetéseivel összhangban a Cseh Köztársaság elvárja, hogy a Bizottság további megfelelő és rugalmas pénzügyi támogatást nyújtson az ezzel kapcsolatban nemzeti szinten jelentkező pénzügyi terhek enyhítése érdekében (a csupán 2022-re vonatkozó OECD-adatok szerint a Cseh Köztársaság a harmadik legnagyobb összeget költötte – 1,96 milliárd EUR-t – a kapcsolódó megélhetési, oktatási és egészségügyi költségek fedezésére).”

LENGYELORSZÁG NYILATKOZATA

„Az uniós tagállamok az Ukrajna elleni orosz invázió kezdete óta biztosítják a háború elől menekülő menekültek számára a szükséges segítséget.

Az ideiglenes védelemért folyamodók regisztrációjára szolgáló platformra (Temporary Protection Platform) feltöltött és a migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózaton (Blueprint Network) keresztül 2023. október 10-ig továbbított adatok szerint az aktív regisztrációk becsült száma a 27 tagállamban még mindig óriási: 4 088 249. Az ideiglenes védelemben részesülők egyik fő befogadó országa Lengyelország, amely 957 175 kedvezményezettnek ad otthont (az EU-ban az aktív regisztrációk 23 %-a). Az OECD becslései szerint Lengyelország egyedül 2022-ben 8,36 milliárd EUR-t fordított az Ukrajnából érkező menekültek ellátására – többek között olyan célokra, mint az oktatás, a szociális és orvosi ellátás és szállás biztosítása –, ami az összes OECD-tagország közül a legmagasabb ilyen jellegű kiadás volt.

Lengyelország számára nem kétséges, hogy Ukrajna és polgárai szolidaritást érdemelnek, ezért nem ellenzi az ideiglenes védelem meghosszabbítását, de mint az Ukrajnából érkező menekültek beáramlása által leginkább sújtott ország, arra kérjük az Európai Bizottságot, hogy az EUCO 2023. február 9-i következtetéseivel összhangban biztosítson megfelelő és rugalmas finanszírozást. Az uniós költségvetésből származó jelenlegi támogatás nem felel meg a szükségletek nagyságrendjének.”